עין משפט נר מצוה

סא ג ב מיי' פ"ג מהל' מאכלות אסורות הל"ו:

סב ג ד מיי' פכ"ג מהל' כלים הלכה ט:

תדהר מן המדרס. מתניתא דקתני מדרס לריך לומר דהיה שם פשוטי כלי עץ מפסיק בין לגע לנבד דאי אין שם פשוטי כלי עץ לית הוה פליג ר' יוסי דהא כח ל' מדרס ומגע זב דיחוד אם היה יחוד אי מדרס ומגע מדרס אם היה נשוא ונבעל נבעה אחת מודה ר' יוסי דמשמע בהקומץ רבה (מנחות דף כה:): **אלא** שאם נגע בו הזב כו'. שנגע בו מקמי מדרס ליירי אי שיחף דרס דהוה ליה מדרס ומגע ע"ז הזב נבעה אחת דאי לבסוף לית לתי מגע דקיל ואיל למדרס החמור כדמשמע בהקומץ [רבה] (שם: ושם ד"ה כי) דקאמי בבריימתא מודה ר' יוסי בשני סדינים המקופלים ומונחים זה על זה ויש עליהן הזב שהעליון נטמא מדרס והתחתון נטמא מדרס ומגע מדרס פי' שיש לויר בין הסדינין שמונחין על גבי קוגדסין זה למעלה מזה ויש זב על העליון עד שהכניד העליון שנגע בתחתון וכיון שפשוטי כלי עץ מפסיק ביו ולסדינים דשעליון קדם המדרס למגע ובתחתון בהיס נבעה אחת שהכניד על העליון עד שהגיע לתחתון נטמא מדרס מחמת הזב ומגע מדרס מן הסדין העליון ומיטמא בהיס נבעה אחת ומיטיקרא דקא הוה בשי למיפשט בשיל דשרון שחלק ומגע ובעל מגע מדרס מחמת מדרס *בכיסא ומזר מטול יום ומגע בטמא מ"מ לחמרינן שבעה ליה טומאה לו לא ויטמא גם חלק העני ע"י לירוף כלי ופשוט ממאני דסדין ממא מדרס שנטמא ויצא מטהר מן המדרס לבל טמא מגע מדרס לחמר ר' יוסי כי בהיה מדרס עגע זה שלא שאם עגע בו הזב טמא מאי נלו לפי' לבסוף לסכי לא ידע בריימתא דקני סדינין דשוכח בהדיא דלא חייל לבסוף מגע מדרס דקיל ממדרס ואיל ומקבל טומאה מדרס ומדרס מטמא בגדים ואוכלין ומדרס מטמא בגדים ואוכלין ומדרס בלבד ופשוט שלא בפשוט: (ג) תוס' ד"ה בשאם ופי' בשאר מקור מן הפי':

רבה (מנחות דף כה:) דבעי למיפשט מהאי דב' סדינים דלא לחמר שבעה ליה טומאה שהרי מחתון טמא מדרס ומגע מדרס פי' תע"ג דשעליון ליט טמא שלא מדרס ליט טומאה שלא מדרס דקיל לחמרם דחמור זה לחמר זה לבל מחתון בעי למיפשט כיון דבעבה לחתה ודלמי חל לפי' קל על החמור ור"ל בשיכסה קיום כי היה דשעליון שחלקו חליט לפי' זה לחמר זה ומשני דבעבה לחתה ודלמי חייל לפי' קל על חמור לבל זה לחמר זה לפי' שניסה שון לו חייל לחחרון והשתא לפי שבעה לפשוט לחמי לו פשוט מ"מ לחמר בבי סדין שעשלו ויצא טמא מדרס לטמא דחל קל עם החמור בבעבה לחתה שלא ולחי כשהטומאה בהה מגוף לו לחמרי' שבעה ליה טומאה וחל לפי' קל על חמור לפי' זה לחמר זה ויש לדחות שלא בעי למפשט מר' מחיר *דהא ר' יוסי פליג עליה מהאי טעמא ולהכי לא פשיט שלא מר' יוסי: **אבל** שאם על שלא הבאות מבגד גדול ולא בשעת פריסתן מקבלות טומאה מהיכון. דקודם שנחלק לגמרי טוענות תיסות זו לזו וה"ה דבשלקה על שלשה משכחת לה דמודה ר' יוסי בגון שלא הפסיק פשוטי כלי עץ בין רבעו לבגד דלחתי מדרס ומגע בבעבה לחתה ולחתי לא הפסיק גמי לא היה נכפל בשפה שדרס עליו שאין לחיכון טוענים זה בזה בגלוי לחיכון זה בין הסדינים ובבעבה לחתה קלחתו מגע טומאה מגע לחתי שפה פשוטי כלי עץ המפסיק דומיא דריסת: **בשעת** פריסתן מקבלין טומאה מהיכון. ור"ת ונקמן בהטור והרוטב (דף קכח:) גבי החוסך בשר (ב) מן החי דטמא ומוקי לה כר"מ דאמר טומאה דבית הסתרים מטמא לוקמה לחתי' כר' יוסי דבשעת פריסתו מקבל טומאה מהאי דוחק לומר דמיירי בגון דבשעה שנחלקו לחשון שאחתך לו היה בשר כדי לעשות תרוכה ור"ל דבעי לחוקמי לה בניחח בבל כחו דלא מקבל טומאה מהיכון בשעת פריסה מהיכון וכי האי גוונא מצי בשר בבעבה לחתה ולחתי לא הפסיק גמי לא היה נכפל בשפה שדרס עליו שאין לחיכון טוענים זה בזה בגלוי לחיכון זה בין הסדינים ובבעבה לחתה קלחתו מגע טומאה מגע לחתי שפה פשוטי כלי עץ המפסיק דומיא דריסת: **בשעת** פריסתן מקבלין טומאה מהיכון. ור"ת ונקמן בהטור והרוטב (דף קכח:) גבי החוסך בשר (ב) מן החי דטמא ומוקי לה כר"מ דאמר טומאה דבית הסתרים מטמא לוקמה לחתי' כר' יוסי דבשעת פריסתו מקבל טומאה מהאי דוחק לומר דמיירי בגון דבשעה שנחלקו לחשון שאחתך לו היה בשר כדי לעשות תרוכה ור"ל דבעי לחוקמי לה בניחח בבל כחו דלא מקבל טומאה מהיכון בשעת פריסה מהיכון וכי האי גוונא מצי בשר בבעבה דשעה מטמא בית הסתרים אבל שלש על שלש הבאות כו' כלומר הבאות שכבר נגוע ובא מטמא בית הסתרים מטמא. ר"ת דלאו איחתר עלה אמר עולא לא שנו אלא בשלשה על שלשה דלא מטמא מטמאת בית הסתרים אבל שלש על שלש הבאות מכבר נגוע גדול מטמא וכו': רבינא אמר בבר לאו לחיחזוקא קאי. כלומר אפי' ר' יוסי דמטהר לענין בגד מטמאת בית הסתרים מטמא לענין אבר בגד לאו לחיחזוקא קאי ולא דמי כמאן דדחתך וניגע בהדי הדדי אבל אבר דלחיחזוקא קאי ודמי כמי דנגע בהדי הדדי:

מה מצינו *בטרפה ששחיטתה מטהרתה אף שחיטת בהמה תטהר את האבר אמר להם ר"מ לא, אם טיהרה שחיטה טרפה אותה דבר שגופה, תטהר את האבר דבר שאינו גופה? (ו)ומנין למרפה ששחיטתה מטהרתה, בהמה טמאה אסורה באכילה אף טרפה אסורה באכילה מה בהמה טמאה אין שחיטתה מטהרתה אף טרפה לא תטהרנה שחיטה, לא אם אמרת בבהמה טמאה שלא היתה להשעת הכושר תאמר בטרפה שהיתה לה שעת הכושר, טול לך מה שבהמת דרי שנולדה טרפה מן הבטן מנין? לא אם אמרת בבהמה טמאה שבן אין במינה שחיטה, תאמר בטרפה שיש במינה שחיטה, בן שמנה חי אין שחיטתו מטהרתן לפי שאין במינו שחיטה: **גמ'** *אמאי, *טומאת בית הסתרים היא וטומאת בית הסתרים לא

מתניא לימא ר' מאיר לטעמיה *דתנן שלשה על שלשה שנחלק טהור מן המדרס אבל טמא מגע מדרס דברי רבי מאיר *ותניא *ר' יוסי זבי באיזה מדרס נגע זה אלא שאם נגע בו זב שיהא טמא מגע זב לאו איתמר עלה אמר עולא ל"ש אלא שלשה על שלשה שנחלק אבל שלש על שלש הבאות מבגד גדול בשעת פרישתן מאביהן מקבלות טומאה מאביהן הא נמי בשעת פרישתן מאבר מקבל טומאה מאי מבעי ליה לאשמועינן מאבר בגד לאו לחיחזוקא קאי, עובר לחיחזוקא קאי *וכל העומד לחתוך כחתוך

מה מציני שחיטה מטהרתה אף מחשבה מטהרתה: **לף** שחיטה בהמה מטהרת את האבר דבר שאינו גופה: **לית** לף מיהרה שחיטה טרפה: **ומנין** למרפה שחיטתה מטהרתה. שחיטתה מן הדין הוא שהרי דבר שגופה שחיטתה מטהרתה, ומן הדין היה מטהרתה, ומה היה ממאתה שבהמה ממאה לחסורה בחלילה ומרפה לחסורה בחלילה: **ומה** ממאה לית שחיטתה מטהרתה. מלמד להכי מניח בחורת כהגיס לכל הבהמה לחבר היה מפרסת פרסה וגו' כל הטגע בהם יטמא להביא בהמה טמאה שלא שחיטתה מטהרתה והלא דין הוא הקרן לחסור בחלילה ובהמה טמאה לחסורה בחלילה מה קרן לית שחיטתו מטהרתו לכתיב בהו טמאים הם לכם לף בהמה טמאה לא שחיטתה מטהרתה שחיטתה לו כלך לדרך זו בהמה טמאה לחסורה בחלילה ומרפה לחסורה מה טרפה שחיטתה מטהרתה לף בהמה טמאה קן? תלמוד לומר "הטגע בהם" להביא בהמה טמאה שלא שחיטתה מטהרתה: **שלא** היתה לה שעת הכושר. ליטהר מטומאתה ע"י שחיטה: **תלמר** בטרפה שחיטתה לה שעת הכושר. וליתי דחל עלה חורת שחיטה ור' לית לף פקעה מיניה והויא לה בלא שחר נחן ובקר: **קול** לך מה שהבחת. קול מבחן לחייב זו שחבחת: **הרי** שעולדה טרפה מן הבטן מנין. שחטהרינה: **שיש** במינה שחיטה. הלכך לית נפקא מבלל בקר ונחן לבל בן שמונה מי שעלה מבהמה חיה חין לו במה לטהר לפי' בשחט לפי שחיט בבלל "בקר" ונחן: **גמ'** לחמי. בשר העובר טמת שחלה לית נגע בחבר בבשר חלת ע"י הכלה, לותו, מגע חבור בים הסתרים הוא שחיט נרחה: **ובומחת** בית הסתרים. ק"ל בחס' נרה (דף מב:) דלת מטמיא: **ליטמ ר"מ לטעמיה**. דחית ליה טומחת בית הסתרים מטמיא: **שלשה**. טפחים בגד שרלוי למדרס והיה מדרס הזב שהוח לב הטומחה כדכתיב וכל חבר יגע במשכבו וגו': **שנחלק**. ואיט רלוי עוד למדרס לבל רלוי הוא לטהר טומחת דק"ל שלש לחבשות על שלש חזי לטגייס ע"[ועטיריס]: **מהור מן המדרס**. מלמד לחדם וכליס: **לבל טמא מגע מדרס**. טומחה הטגע במדרס יש לו והיו רלחין לטומחה מפני שבעה זה בזה בעודן מחוברין שהיו מדרס: **וכי בחיה מדרס נגע זה**. מחטר שנחלק שהרי מגע חביטו חיט מגע לפי שהוח בית הסתרים חלת שם י"ל שיש בלוס טומחה *מטמרת עליו לחר מטוס מגע מדרס: **חלת שאם נגע בו הזב**. ברייחו ערוס בשדרס עליו לו לחטר שדרס עליו והי עליו שני טומחות טומחת מדרס שהיח לב הטומחה וטומחת מגע שהיח רחשונה ואינה חלת לטמח לוכלין ומשקין ונחלק טהור מטומחת מדרס ואיט לב הטומחה שוד לבל טמח מגע הזב כ"ש שלח נבל ונפחת מג' לחבשות: **לח שנ**. דנחלק ר' יוסי טל ר' מחיר: **חלת בשלשה** טל שלשה שנחלק. ליבעי למימר בשעת פריסתן לח מזה קבלו טומחת מגע זה מזה שהרי בשעת פריסתן לח יש זה בדי לטמח בגד ולח זה בדי לטמח בגד שהרי חין בהם שיטור לב הטומחה: **לבל** ג' לחבשות הבחין מבגד גדול. שהיה מטמח מדרס ומחטו ממנו שלש לחבשות טהור החסיכה הקטנה מן המדרס שחין בה בשיטור ומטחה מגע מדרס לפי' לר' יוסי דחמר חין מגע החבור מגע דהא בית הסתרים היח הכח מודה מטום דבשעת פריסתו מחבין לי לפשר לומר מטעם טגע ובשעת פריסתו היט בית הסתרים ומקבל טומחה מחבין שיש בו שיטור לב הטומחה וכמה גבי מחני' גמי לפי' ר' יוסי מודה דמגעו מגע מטום שעת פריסה כמחוסך מן העובר: כמחוך

רבינו גרשום

אמאי מטמאת בית הסתרים היא. כלומר דאין הלוקין כשאר מטמאות דינגע מטמא למהוי אלא מחברין הן אמאי הבשר מגע נבלה. דחנן שלשה על

שלשה שנחלקו. שחיה מטמא מדרס ונחלקו מהו מאותו מדרס: אבל מטמא מגע מדרס. אחר שנחלק בששת פרישתו נגע אחד לחבור: והא קא חזינן הכא לר' מאיר שטומאת בית הסתרים מטמאה שדומה כמי שנגע אחד לחברו דקאמר מטמא מגע מדרס: ולא איתמר עלה אמר עולא לא שנו אלא שלשה על שלשה שנחלקו. אפי' ר' יוסי דלא מודי בשלשה על שלשה שנחלקו דחתא מטמא מטמאת בית הסתרים מודי באבר דטמאת בית הסתרים מטמא. מ"ט דלאו איחתר עלה אמר עולא לא שנו אלא בשלשה על שלשה דלא מטמאה מטמאת בית הסתרים אבל שלש על שלש הבאות מכבר נגוע גדול מטמא וכו': רבינא אמר בבר לאו לחיחזוקא קאי. כלומר אפי' ר' יוסי דמטהר לענין בגד מטמאת בית הסתרים מטמא לענין אבר בגד לאו לחיחזוקא קאי ולא דמי כמאן דדחתך וניגע בהדי הדדי אבל אבר דלחיחזוקא קאי ודמי כמי דנגע בהדי הדדי:

הגהות הב"ח
(ו) גמ' ומנין למרפה ששחיטתה וכו' טמאה אסורה וכו' בהמה טמאה וכו' ומרפה בהמה טמאה וכו' ומרפה בהמה טמאה וכו': (ב) תוס' ד"ה בשאם וכו' בשאר מקור מן הפי':

(נקמן קכח. כדה מלח:)

כלים פכ"ו מ"י

[מלא וחניא מטמא מדרשות שכרי כך מלחת דאמר ר' יוסי בשנים בשאם כלים שם]

* נקמן דף כח. ובא"ז ובכל מה בידם נוסח בהאי (בדיק חיים כרם דף חלמו)

[פסחים שם.]

ג"ל מטויירים. רש"ל

נליון הש"ם
גמ' (דבתי ר"ח ופרש"י) מלמד שיש עכום שלו פשוט:

ע"ל ושם שמיטין]

הגהות מהר"ב רנשבורג
א) רש"י ד"ה שהחלק וכו' שהחלק וכו' ומרפה וכו' מלא עכום ולא ידע"ל ולא לשחוק לו ידע"ל ולא לשחוק לו ידע"ל כשהם בריאה לכסי לחיקה כשהם דף כו ע"ב: